

BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

SİNERJİ SİRKÜLER RAPOR

Sirküler Tarihi: 21.08.2017

Sirküler No : 2017/29

DÖVİZLİ SATIŞLARDA VERGİ UYGULAMALARI

1. KDV Yönünden:

KDV Kanunu'nun 10. maddesinde mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması ile; malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde ise bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi ile vergiyi doğuran olayın meydana geldiği ifade edilmiştir.

Kanun'un 24/c maddesi uyarınca vade farkı, fiyat farkı, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerler vergi matrahına dahildir.

Bedelin döviz ile hesaplanması halinde, dövizin vergiyi doğuran olayın meydana geldiği andaki cari kur üzerinden Türk parasına çevrilmesi gerekmektedir (KDVK md. 26).

Kur farklarının KDV yönünden vergi matrahına etkisi KDV Genel Uygulama Tebliğinin III/A-Matrah başlıklı bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Anılan Tebliğ açıklaması aşağıdaki gibidir:

"5.2.Vade Farkları:

3065 sayılı Kanununun (24/c) maddesine göre, teslim ve hizmet işlemlerine ait faturada ayrıca gösterilen vade farkları matraha dahil edilir ve işlemin tabi olduğu KDV oranı üzerinden vergilendirilir.

Öte yandan, vadeli işlemlerde bedelin zamanında ödenmemesi nedeniyle ortaya çıkan yeni vade farkları da vadeli satışa konu teslim ve hizmete ilişkin matrahın bir unsuru olduğundan, bu vade farklarının ayrıca fatura edilmesi ve vadeli satışa konu teslim veya hizmetin yapıldığı tarihte bu işlemlerin tabi olduğu oran üzerinden KDV hesaplanarak, vade farkı faturasının düzenlendiği döneme ilişkin beyannamede beyan edilmesi gerekmektedir.

5.3.Kur Farkları:

Bedelin döviz cinsinden veya dövize endeksenerek ifade edildiği işlemlerde, bedelin kısmen veya tamamen vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu tarihten sonra ödenmesi halinde, satıcı lehine ortaya çıkan kur farkı esas itibarıyla vade farkı mahiyetinde olduğundan, matrahın bir unsuru olarak vergilendirilmesi gerekmektedir.

Buna göre, teslim veya hizmetin yapıldığı tarih ile bedelin tahsil edildiği tarih arasında ortaya çıkan lehte kur farkı için satıcı tarafından fatura düzenlenmek ve faturada gösterilen kur farkına, teslim veya hizmetin yapıldığı tarihte bu işlemler için geçerli olan oran uygulanmak suretiyle KDV hesaplanır.

Mustafa Kemal Mah. 2152. Sok. Kent İş Mrk. No: 2/5 - ANKARA Tel: (0312) 437 04 47-57-67

Faks: (0312) 447 04 89

BAGIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

Bedelin tahsil edildiği tarihte alıcı lehine kur farkı oluşması halinde, kur farkı tutarı üzerinden alıcı tarafından satıcıya bir fatura düzenlenerek, teslim ve hizmetin yapıldığı tarihteki oran üzerinden KDV hesaplanması gerekmektedir.

Yıl sonlarında ve geçici vergi dönemlerinde, Vergi Usul Kanunu uyarınca yapılan değerlemeler sonucu oluşan kur farkları üzerinden KDV hesaplanmaz."

Kanun'un ilgili hükümleri ile metnine yukarıda yer verilen Tebliğ açıklamasına göre, satış bedelinin tahsil edildiği tarihte kur farkı kimin lehine gerçekleşmişse (satıcı veya alıcı) onun tarafından kur farkı tutarı üzerinden karşı tarafa "kur farkı" açıklanmalı fatura düzenlenerek teslim ve hizmetin yapıldığı tarihteki oran üzerinden KDV hesaplanması gerekmektedir. Taraflar kur farkının matraha esas teşkil etmesi hususunda yazılı veya şifahi olarak mutabık kalmışlarsa KDV'nin toplam kur farkı üzerinden hesaplanması ve kur farkına eklenmesi gerekecektir. Taraflar arasında KDV matrahının ne olacağı hususunda herhangi bir belirleme yapılmamışsa KDV'nin kur farkına iç iskonto uygulanarak hesaplanması mümkündür.

2. Vergi Usul Kanunu Yönünden:

Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.

Vergi Usul Kanunu ve ilgili Genel Tebliğ açıklamaları uyarınca değerlendirme günü itibarıyla T.C. Merkez Bankası ilan edilen kurlar esas alınmaktadır. Bu şekilde yapılacak değerlemelerde efektif cinsinden yabancı paralar (banknotlar) için efektif alış kurunun (bulunmaması halinde döviz alış kurunun), döviz cinsinden yabancı paralar içinse döviz alış kurunun uygulanması gerekmektedir. Bu nedenle döviz cinsinden düzenlenecek faturaların fatura düzenleme tarihindeki Merkez Bankası döviz alış kuru dikkate alınarak Türk Lirası karşılığının bulunması gerekmektedir. Bu şekilde fatura düzenlendikten sonra borcun döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak ödendiği tarihte ise yine Merkez Bankası döviz kurları dikkate alınarak lehine kur farkı oluşan tarafından kur farkının faturaya bağlanması zorunludur. Lehine kur farkı oluşan nihai tüketici ise kur farkının satıcı tarafından tüketiciye imzalatılacak gider pusulası ile belgelendirilmesi ve satış hasılatı ile hesaplanan KDV'nin düzeltilmesi mümkündür.

Saygılarımızla,

Erdal SÖNMEZ & Bülent ERSAN
SİNERJİ Bağımsız Denetim
Danışmanlık ve Yeminli Mali Müşavirlik Ltd. Şti.